

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás
Vyšlo: 15.12.2003
Číslo: Ročník 13 (2003). Číslo 4
Sekce: Stalo se
Název článku: Knihovny současnosti 2003
Autor: Eva Svobodová
Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=227>

Knihovny současnosti 2003

Eva Svobodová

Již po několik let byli organizátoři sečské konference v kuloárech „kritizování“, že nejsou schopni zajistit vhodné počasí pro tak významnou knihovnickou akci. Letos se jim to konečně povedlo. Ve dnech od 16. do 18. září prožívali v Železných horách v Junior centru v Seči účastníci 11. konference Knihovny současnosti nádherné babí léto. Přestože televizní rosničky v předstihu teplé a slunné počasí avizovaly, někteří pamětníci prudkých dešťů a studeného větru vanoucího od místní vodní nádrže se i tentokrát vyzbrojili teplými kabáty a vlněnými svetry, takže se ohřáli dvojnásob. Odborný program měl v počasí velkou konkurenci, ale mohu potvrdit, že většina knihovníků, zřejmě zmožena letošními letními vedry, disciplinovaně naslouchala přednášejícím.

První a třetí den se tradičně jednalo v plénu, druhý den se účastníci rozdělili do sekcí. Konferenci zahájil Jaromír Kubíček, předseda SDRUK, a byly předány medaile Z.V. Tobolky za přínos knihovnictví a celoživotní práci. Z našeho kraje byli nominováni dva knihovníci (Jaroslava Kobrová a Jan Pěta) a oba medaili obdrželi.

Moderování prvního odpoledne se ujal Vít Richter. Téma Intelektuální svoboda, profesní etika a knihovny očekávali účastníci s mírnou nejistotou. Jistě se v duchu ptali, jak tuto problematiku přednášející pojmu a co si z referátů budou moci odnést do své praxe. Jaroslava Štěrbová transformovala název svého příspěvku „Větší než malé množství“ ze sborníku pro živé vystoupení do názvu „Byla jednou jedna...“ a pojednala dané téma jako pohádkové drama. Hlavní role hrála Intelektuální Svoboda, Zdravý Rozum, Dobrá Vůle, Právní Řád ČR, v epizodních rolích vystoupili knihovníci, čtenáři, IFLA a další. Zdeněk Matuščík nabídl příspěvek s názvem Intelektuální a svoboda, volný přístup k informacím, svoboda projevu a respekt k soukromí uživatelů v knihovnách. Hanuš Hemola se podělil o hluboké zkušenosti knihovníka pracujícího ve službách v referátu Etika a profesionalita v referenčních a meziknihovnických službách. Podle příspěvků nelze říci, že by v našich knihovnách bylo právo na intelektuální svobodu potlačováno, ale je třeba mít tento problém na paměti a reagovat včas i na pouhé náznaky problémů. Domnívám se, že profesionální etika je téma, které by se mělo diskutovat na knihovnických seminářích a konferencích v různých souvislostech častěji.

První den zakončila panelová diskuse Zvukové dokumenty v knihovnách, kterou s přehledem moderoval Tomáš Řehák. K diskusi byli vyzváni Ladislav Zoubek z Městské knihovny v Děčíně, Martin Mařan z Integramu, Vít Richter z Národní knihovny a Pavel Rubeš z Městské knihovny v Praze. Závěry lze formulovat takto: 1/ knihovny chtějí i nadále pokračovat ve zpřístupňování zvukových dokumentů jako jedné z částí svých fondů, 2/ knihovny nezpochybňují autorské právo, 3/ ochranné svazy požadují za půjčování zvukových dokumentů podíl na finančních částkách vybraných za půjčování těchto dokumentů, 4/ Ministerstvo kultury podporuje uzavření dohody mezi knihovnami a ochrannými autorskými svazy. Celá diskuse byla jen jakýmsi úvodem pro následující den, kdy byl pro problematiku Zvukové dokumenty v knihovnách vyhrazen dopolední čas.

Ve středu 17.9. se účastníci rozdělili do sekcí. Internet a knihovny opět po roce bylo téma, které zabralo celý den, celkem 20 příspěvků. Sešli se zde velmi rozmanité referáty od vyloženě technicky a technologicky zaměřených až k tématům věcné katalogizace, konspektu, sémantiky a ontologie. Samozřejmě většina jich souvisela s internetem. O tento tematický blok je tradičně velmi velký zájem a také tradičně jej moderuje Aleš Brožek. Letos to dopadlo tak, že někteří z nás, nechtějící se vzdát své oblíbené sekce, seděli na schodech posluchárny.

Téma Zvukové dokumenty v knihovnách zaujalo především knihovnice a knihovníky, kteří s těmito dokumenty pracují. Moderování se stejně jako panelové diskuse předešlého dne ujal Tomáš Řehák. Zkušenosti z každodenní praxe hudebního oddělení přednesla také Drahomíra Škrabalová z Knihovny města Hradce Králové. Vyzdvihla zejména důležitost detailních katalogizačních popisů při zpracování digitálních dokumentů. Podle ní umožňuje analytický popis rychlou identifikaci díla a je zdrojem dalších informací.

Odpolední sekci Meziknihovní a referenční služby moderoval Hanuš Hemola. Na programu bylo 8 příspěvků, které se věnovaly definicím MVS a praktickému fungování těchto služeb v České republice a na Slovensku. Vít Richter mluvil o statistice využívání MVS ve veřejných knihovnách v roce 2002. 489 knihoven obdrželo 70 973 požadavků, z nichž 90 % kladně vyřídilo. Požadavky na MVS podalo celkem 728 knihoven, to znamená, že 5 372 knihoven se bez této služby obejde. Je pravda, že se jedná převážně o velmi malé knihovny.

Poslední den konference byl věnován Ekonomice a právu. Sekci řídila Libuše Nivnická. Vyslechli jsme referát Evy Dufkové o financování neziskové kultury v ČR. Byli jsme upozorněni na možnosti financování informatizace knihoven ze zdrojů EU. Bohatá diskuse se rozproudila o přestávce po přednesení příspěvku na téma Pracovní právo - Implementace nového katalogu a 16 tříd v knihovnách.

Také letos konferenci Knihovny současnosti navštívili zahraniční hosté. Především to byli zástupci Spolku slovenských knihovníků, dále kolegyně Blanka Snopková a Alica Kmeťová z ŠVK Banská Bystrica a Viktor Zacharov z knihovny Ruské akademie věd v Petrohradě, který vystoupil v sekci Internet a knihovny opět po roce s příspěvkem Ruské knihovny na internetu.

Až na několik výjimek jsou všechny referáty uvedeny ve sborníku . Podrobnější informace o této konferenci najdete na stránkách říjnového čísla Ikara .